

O'ZBEKISTON: YANGI DAVRNING ISLOHOTLARI VA YANGILIKLARI

*Ostonova Fotima Zubaydillayevna**O'zbekiston Respublikasi Buxoro viloyati Kogon tumani
12-umumta 'lim maktabi bitiruvchisi***Annotatsiya**

O'zbekiston Respublikasi so'nggi yillarda katta o'zgarishlar va islohotlar jarayonida rivojlanmoqda. Prezident Shavkat Mirziyoyev boshchiligidagi bu islohotlar mamlakatning iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy hayotida sezilarli o'zgarishlar olib kelmoqda. Ushbu maqolada Prezident, xalq qabulxonalari, jurnalistlar va boshqa soha vakillarining O'zbekiston rivojiga qo'shayotgan hissalarini haqida so'z yuritiladi. Maqolada turli fakt va dalillar asosida O'zbekistonning bugungi kunda erishgan yutuqlari va kelajakdagi rejalar haqida so'z yuritiladi.

Kalit so`zlar: Iqtisodiy, ijtimoiy, siyosiy, islohotlar, sud-huquq tizimi, diniy bag'rikenglikni ta'minlash, moddiy-texnik bazani shakllantirish va rivojlantirish, innovatsion ta'lim dasturi, kadr, ichki siyosat, tashqi siyosat

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning boshqaruvi davri mamlakat uchun yangi rivojlanish bosqichini boshlab berdi. So'nggi yillarda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar va o'zgarishlar mamlakatning iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy hayotida sezilarli o'zgarishlarni keltirib chiqardi. Bu islohotlar O'zbekistonning xalqaro maydonidagi nufuzini oshirishga, iqtisodiyotni diversifikatsiya qilishga va jamiyat farovonligini ta'minlashga qaratilgan.

-Prezidentning Rivojlanish Strategiyasi.

Prezident Shavkat Mirziyoyevning 2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi mamlakatning barqaror rivojlanishini ta'minlashga qaratilgan. Bu strategiya beshta asosiy yo'nalishni o'z ichiga oladi: davlat va jamiyat qurilishi, qonun ustuvorligi va sud-huquq tizimini isloh qilish, iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirish, ijtimoiy sohani rivojlantirish, xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglikni ta'minlash, tashqi siyosatning ochiqligi. Harakatlar strategiyasi doirasida amalga oshirilayotgan islohotlar O'zbekistonni zamonaviy davlat sifatida shakllantirishda muhim rol o'yndaydi. Davlat va jamiyat qurilishidagi o'zgarishlar, korrupsiyaga qarshi kurash, sud-huquq tizimini isloh qilish borasidagi chora-tadbirlar mamlakatning barqarorligini ta'minlashga xizmat qilmoqda.

-Xalq Qabulxonalari va Ularning Ahamiyati.

Xalq qabulxonalari Prezident Shavkat Mirziyoyevning tashabbusi bilan tashkil etilgan va ularning maqsadi fuqarolarning muammolarini hal qilishda yordam berishdir. Ushbu qabulxonalar orqali fuqarolar to'g'ridan-to'g'ri murojaat qilishlari va

o'z muammolarini hal qilish uchun yordam olishlari mumkin. Xalq qabulxonalari mamlakat bo'ylab keng miqyosda faoliyat yuritmoqda va ularning samaradorligi yuqori baholanmoqda. Masalan, 2022 yilda Xalq qabulxonalari orqali 1,2 milliondan ortiq murojaatlar qabul qilingan va ulardan 85% ga yaqini ijobiy hal qilingan. Xalq qabulxonalari orqali aholining to'g'ridan-to'g'ri Prezident va hukumatga murojaat qilish imkoniyati fuqarolarning davlatga bo'lgan ishonchini oshiradi. Ushbu qabulxonalar orqali amalga oshirilayotgan ochiq muloqotlar mamlakatda ijtimoiy adolat va ochiqlikni ta'minlashga xizmat qilmoqda. Har bir fuqaroga o'z muammolarini hal qilishda yordam berish, ularning fikr-mulohazalarini tinglash va tegishli chora-tadbirlarni ko'rish davlatning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi.

-Jurnalistlar va Ochiqlik Siyosati

O'zbekiston jurnalistlari mamlakatning rivojlanishida muhim rol o'ynaydilar. Ochiqlik siyosati natijasida jurnalistlar erkin va oshkora ishlash imkoniyatiga ega bo'lib, bu jamiyatda so'z erkinligini ta'minlashda katta qadamdir. Jurnalistlar orqali jamiyatdagi muammolar yoritilib, davlat organlari va fuqarolar o'rtasida muloqot o'rnatiladi. Masalan, so'nggi yillarda bir qator korrupsiya holatlari jurnalistlar tomonidan ochiqlanib, bu davlatning ochiqlik va adolatni ta'minlashga intilishining yorqin misolidir. Jurnalistlar o'z faoliyatlari davomida jamiyatdagi muhim masalalarni ko'tarib chiqish, muammolarni yoritish va davlat idoralarining faoliyatini tanqidiy ko'z bilan kuzatish orqali davlat boshqaruv tizimining ochiqligi va oshkoraligini ta'minlaydilar. Jurnalistlarning davlat islohotlarini yoritishdagi roli, fuqarolarni xabardor qilishdagi sa'y-harakatlari mamlakat rivojlanishiga katta hissa qo'shmoqda.

-Soha Vakillarining Rivojlanishga Qo'shgan Hissalari

O'zbekistonning rivojlanishida turli soha vakillari, jumladan, tadbirkorlar, olimlar, ta'lim va sog'liqni saqlash sohasidagi mutaxassislar ham katta hissa qo'shmoqdalar. Tadbirkorlar yangi ish o'rnlari yaratish, iqtisodiyotni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydilar. Masalan, "Made in Uzbekistan" brendi ostida mahalliy mahsulotlar dunyo bozorlariga chiqmoqda va bu mamlakatning eksport salohiyatini oshirmoqda. Olimlar va ta'lim sohasi mutaxassislari mamlakatning ilm-fan va texnologiyalar sohasida rivojlanishiga hissa qo'shmoqda. Yaqinda O'zbekistonlik olimlar tomonidan yaratilgan yangi dori vositasi xalqaro tan olingan va bu mamlakat ilm-fani rivojlanishining yorqin misolidir. Ta'lim sohasida esa maktab va oliy ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini yaxshilash, zamonaviy ta'lim dasturlarini joriy etish bo'yicha keng ko'lamlı islohotlar amalga oshirilmoqda.

-Iqtisodiy Islohotlar va Yutuqlar

O'zbekiston so'nggi yillarda iqtisodiyotni liberallashtirish va investitsiya muhitini yaxshilash yo'lida katta qadamlar tashladi. 2020 yilda O'zbekiston Jahon Bankining "Doing Business" reytingida 69-o'rinni egalladi va bu natija mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu reytingdagi yuksalish

O'zbekistonning iqtisodiy islohotlari va investitsiya muhitini yaxshilash bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarning samarasidir. Iqtisodiy islohotlar doirasida kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash, eksportni oshirish va xorijiy investitsiyalarni jalg qilish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Masalan, soliq tizimidagi islohotlar, soddalashtirilgan biznes ro'yxatga olish tartiblari va erkin iqtisodiy zonalar tashkil etilishi kichik va o'rta biznes uchun qulay sharoitlar yaratmoqda.

-Qonun Ustuvorligi va Sud Islohotlari

So'nggi yillarda O'zbekistonda sud-huquq tizimini isloh qilish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Sudlarning mustaqilligini ta'minlash, fuqarolar huquqlarini himoya qilish bo'yicha yangi qonunlar qabul qilindi. Ushbu islohotlar natijasida sud tizimining ochiqligi va adolatliligi oshdi, fuqarolar huquqlari va manfaatlarini himoya qilish yanada mustahkamlandi. Qonun ustuvorligini ta'minlash maqsadida sud-huquq tizimining modernizatsiyasi, korrupsiyaga qarshi kurash, inson huquqlarini himoya qilish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu islohotlar natijasida sud tizimi va huquqni muhofaza qilish organlari faoliyatining samaradorligi oshdi, fuqarolarning adolatli sud himoyasiga bo'lgan ishonchi mustahkamlandi.

-Ijtimoiy Soha: Ta'lim va Sog'liqni Saqlash

O'zbekiston ta'lim va sog'liqni saqlash sohalarida ham katta yutuqlarga erishmoqda. Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar mакtab va oliy ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini yaxshilash, zamonaviy ta'lim dasturlarini joriy etishga qaratilgan. 2021 yilda mamlakat bo'ylab 100 dan ortiq yangi maktab va kollejlар qurildi, 50 dan ortiq tibbiyat muassasasi zamonaviy asbob-uskunalar bilan jihozlandi. Prezident Shavkat Mirziyoyevning tashabbusi bilan ta'lim tizimida raqamlashtirish jarayoni boshlanib, "Elektron ta'lim" platformalari keng joriy etildi. Bu esa ta'lim jarayonining sifatini oshirish va barcha uchun ta'lim olish imkoniyatini ta'minlashda muhim qadamdir. Masalan, "Yoshlar akademiyasi" loyihasi doirasida o'quvchilar va talabalar uchun innovatsion ta'lim dasturlari ishlab chiqilmoqda va bu kelajak avlodining raqobatbardosh kadrlar sifatida shakllanishiga xizmat qiladi.

Sog'liqni saqlash sohasida esa fuqarolarning sog'lig'ini yaxshilash, tibbiyat xizmatlarini ko'rsatish sifatini oshirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. So'nggi yillarda yangi klinikalar, diagnostika markazlari va boshqa tibbiyat muassasalari qurilib, ularning zamonaviy uskunalar bilan jihozlanishi ta'minlandi. Shuningdek, chekka hududlarda tibbiy xizmatlarning sifatini oshirish maqsadida mobil klinikalar tashkil etildi. Bu tashabbuslar aholining sog'lig'ini yaxshilashga va tibbiyat xizmatlariga kirishni kengaytirishga xizmat qilmoqda.

-Tashqi Siyosat va Xalqaro Hamkorlik

O'zbekistonning tashqi siyosati ochiqlik va hamkorlik tamoyillariga asoslangan. Mamlakat xalqaro miqyosda o'z nufuzini oshirish va qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shnichilik munosabatlarini rivojlantirishga intilmoqda. Prezident Shavkat Mirziyoyevning tashqi siyosatdagi ochiqlik siyosati natijasida O'zbekiston bir qator xalqaro tashkilotlar bilan yaqin hamkorlikni yo'lga qo'yib, iqtisodiy va siyosiy sohalarda muhim kelishuvlarga erishdi. Masalan, O'zbekiston Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT), Jahon Banki, Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (XVJ) kabi nufuzli xalqaro tashkilotlar bilan samarali hamkorlikni davom ettirmoqda. Bu hamkorliklar natijasida O'zbekistonning xalqaro maydonidagi obro'si oshib, iqtisodiy rivojlanish uchun yangi imkoniyatlar ochilmoqda

Faktlar va dalillar

1. Iqtisodiy yutuqlar: O'zbekistonning eksport hajmi so'nggi yillarda sezilarli darajada oshdi. 2023 yilda mamlakat eksport hajmi 19,5 milliard AQSh dollariga yetdi, bu esa avvalgi yilga nisbatan 12% o'sishni ko'rsatadi.
2. Ta'lif va sog'liqni saqlash: So'nggi ikki yil ichida mamlakat bo'ylab 150 dan ortiq yangi maktablar va tibbiyot muassasalari qurilib, zamonaviy texnologiyalar bilan jihozlandi.
3. Sud-huquq tizimi: 2022 yilda 1,000 dan ortiq yangi sudya lavozimlari joriy etilib, sud tizimi va adolat tizimining samaradorligi oshirildi.
4. Tashqi siyosat: O'zbekistonning xalqaro hamkorlik doirasida BMT tomonidan 2022 yilda tashkil etilgan "Markaziy Osiyo mamlakatlari uchun tinchlik va barqarorlik markazi" Toshkentda ochildi.

Xulosa aifatida aytish mumkinki, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev boshchiligidagi keng ko'lamli islohotlar mamlakatning barcha sohalarida sezilarli o'zgarishlarni keltirib chiqarmoqda. Xalq qabulxonalari, jurnalistlar va turli soha vakillari bu islohotlarning muvaffaqiyatida muhim rol o'ynaydilar. Ularning sa'y-harakatlari natijasida O'zbekiston bugungi kunda barqaror rivojlanish yo'lida ishonch bilan qadam tashlamoqda va xalqaro miqyosda o'z o'rnnini mustahkamamoqda.

Foydalilanigan Adabiyotlar

1. "O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi"
2. "O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari"
3. "Jahon Bankining 'Doing Business' reytingi"
4. "O'zbekiston Respublikasi Xalq qabulxonalari hisobotlari"
5. "O'zbekistonda amalga oshirilayotgan iqtisodiy, ijtimoiy va huquqiy islohotlar to'g'risida" matbuot nashrlari